

Sygn. akt III U 452/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2013r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	sekr. sądowy Beata Dzienis

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 września 2013r. w Suwałkach

sprawy **A. C.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o świadczenie przedemerytalne

w związku z odwołaniem A. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 18 kwietnia 2013 r. znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje A. C. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 21 lutego 2013r.

Sygn. akt III U 452/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 18.04.2013r. odmówił A. C. prawa do świadczenia przedemerytalnego.

W uzasadnieniu wskazał, że zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30.04.2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 1252 ze zm.) prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego, z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, oraz posiada okres ubezpieczenia uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 39 lat.

Dodatkowo wskazał, iż niewypłacalność pracodawcy zachodzi, gdy na podstawie prawa upadłościowego:

- ogłoszono upadłość pracodawcy;

- odrzucono wniosek o ogłoszenie upadłości z powodu niezłożenia przez wierzyciela zaliczki na koszty postępowania sądowego;
- odrzucono wniosek o ogłoszenie upadłości pracodawcy, ponieważ jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania;
- umorzono postępowanie upadłościowe.

Prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje, jeżeli rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego nastąpiło nie wcześniej niż w dniu, w którym wszczęto postępowanie likwidacyjne lub nastąpiła niewypłacalność.

W przypadku odwołującego się rozwiązanie umowy o pracę nie nastąpiło z powodu upadłości zakładu pracy, gdyż rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło wcześniej niż w dniu, w którym wszczęto postępowanie likwidacyjne oraz nastąpiła upadłość, bowiem Spółka została postawiona w stan likwidacji w dniu 18.10.2012r., natomiast rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło w dniu 31.03.2012r., i dlatego organ rentowy odmówił przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego.

W odwołaniu od tej decyzji A. C. domagał się jej zmiany i przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego. Powołał się na wniosek H. K. o świadczenie przedemerytalne, który pracował razem z nim i również został zwolniony na tej samej podstawie prawnej i w tych samych okolicznościach, co on. H. K. otrzymał jednak świadczenie przedemerytalne, natomiast mu odmówiono tego świadczenia. Takie tymczasem działanie ZUS-u narusza zasadę równości wszystkich wobec prawa. Wywodząc o aspektach prawnych ogłoszenia upadłości wskazywał na stanowisko Sądu Najwyższego w tym względzie i podniósł, iż nie może ponosić negatywnych konsekwencji formalnych uchybień byłego pracodawcy przy likwidowaniu zakładu pracy i zgłaszaniu wniosku o upadłość.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, uzasadniając jak w skarżonej decyzji. Wskazał też, że z akt sprawy wynika, iż Sąd Rejonowy Sąd Gospodarczy w Suwałkach prawomocnym postanowieniem z dnia 23.04.2012r. wydanym w sprawie V GU 3/12 oddalił wniosek dłużnika - Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. A. o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku. Rozwiązanie więc stosunku pracy z odwołującym się A. C. nastąpiło przed stwierdzeniem niewypłacalności lub likwidacji pracodawcy.

Sąd Okręgowy w Suwałkach ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie należało uznać za uzasadnione.

Spór w sprawie sprowadza się do oceny tego, czy odwołujący się spełnia warunki do uzyskania świadczenia przedemerytalnego na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 6 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, który stanowi, że prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego, z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiadała okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 34 lata dla kobiet i 39 lat dla mężczyzn.

Pozostałe warunki do uzyskania świadczenia przedemerytalnego wskazane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych odwołujący się niewątpliwie spełnia. Stosownie mianowicie do art. 2 ust. 3 powołanej ustawy o świadczeniach przedemerytalnych pobierał co najmniej 6 miesięcy zasiłek dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, oraz łącznie spełnił następujące warunki:

- 1) dalej jest zarejestrowany w charakterze osoby bezrobotnej,

2) nie odmawiał w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych oraz

3) złożył wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

A. C. dwukrotnie występował z wnioskiem o świadczenie przedemerytalne. Pierwszy wniosek złożył w dniu 24.05.2012r. i wówczas decyzją z dnia 01.08.2012r. organ rentowy odmówił mu prawa do tego świadczenia, ponieważ nie pobierał zasiłku dla bezrobotnych przez okres 6 miesięcy i nie przedłożył informacji o dacie postanowienia Sądu o ogłoszeniu upadłości zakładu pracy. Dlatego też z nowym wnioskiem odwołujący się wystąpił w dniu 21.02.2013r. Z informacji (...) Urzędu Pracy w A. z dnia 21.02.2013r. wynikało, iż od dnia 14.08.2012r. był zarejestrowany jako osoba bezrobotna. W okresie od 22.08.2012r. do 21.02.2013r. pobierał zasiłek dla bezrobotnych i nie otrzymał żadnej oferty pracy.

Z wnioskiem o świadczenie przedemerytalne wystąpił również inny pracownik Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. w A. - H. K.. W jego przypadku, tak jak i z odwołującym, w dniu 31.03.2012r. rozwiązano stosunek pracy za wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę na podstawie art. 30 §1 pkt 2 KP w związku z art. 1 ustawy z dnia 13.03.2003r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz.U. nr 90, poz. 844 z późn. zm.) – upadłość i likwidacja zakładu pracy. H. K. w dniu 10.12.2012r. złożył wniosek o świadczenie przedemerytalne i decyzją z dnia 18.01.2013r. przyznano mu do niego prawo (akta ZUS nr (...)).

(...) Sp. z o.o. w A., którego pracownikiem był odwołujący się, prowadziło działalność w zakresie robót ogólnobudowlanych, ziemnych i drogowych. Jak wynika z akt sprawy V GU 3/12 Sądu Rejonowego Sądu Gospodarczego w Suwałkach V Wydziału Gospodarczego wniosek o ogłoszenie upadłości Spółki wpłynął do Sądu w dniu 29.02.2012r. W dniu 01.04.2012r. Spółka zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej, gdyż z dniem 31.03.2012r. 38 pracowników utraciło zatrudnienie na skutek wypowiedzeń. Postanowieniem z dnia 23.04.2012r. Sąd Gospodarczy oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku, gdyż firma nie dysponowała majątkiem, który wystarczałby na zaspokojenie kosztów postępowania i wierzycieli w postępowaniu upadłościowym. Wszczęcie i prowadzenie postępowania upadłościowego było zatem nieuzasadnione.

Z powyższych ustaleń wynika, iż w dacie rozwiązania z odwołującym stosunku pracy spółka była niewątpliwie niewypłacalna. Potwierdza to sekwencja zdarzeń, gdyż wniosek o ogłoszenie upadłości został zgłoszony przez (...) już w dniu 29.02.2012r. natomiast rozwiązanie umowy o pracę z odwołującym się miało miejsce w dniu 31.03.2013r. Do rozwiązania umowy o pracę doszło z winy pracodawcy, z uwagi na jego niewypłacalność. Zawirowania związane z wnioskiem o ogłoszenie upadłości i jego oddalenie przez Sąd Gospodarczy, nie mają znaczenia dla ustaleń dotyczących podstawy rozwiązania umowy o pracę. Negatywne załatwienie wniosku o ogłoszenie upadłości nie spowodowało, iż sama Spółka nadal funkcjonowała. Firma rzeczywiście była niewypłacalna, pracownicy zostali zwolnieni, jednak jej formalną likwidację potwierdziła dopiero uchwała zgromadzenia wspólników z dnia 18.10.2012r. Niemniej, gdyby istniały pozytywne przesłanki do innego rozstrzygnięcia wniosku o ogłoszenie upadłości, formalnie kwestia ta byłaby załatwiona wcześniej. Nie ulega jednak wątpliwości, iż niewypłacalność Spółki wiąże się z wnioskiem zgłoszonym już w dniu 29.02.2012r., a zatem jeszcze przed złożeniem odwołującemu i innym pracownikom, wypowiedzeń umów o pracę.

Trzeba zauważyć, że przepis art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych warunkujący przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego osobie z którą rozwiązano stosunek pracy lub stosunek służbowy z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, nie może wprost odnosić się do formalnego ustalenia terminu niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu tych przepisów. Przepis mianowicie art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych statuuje bowiem materialnie, że świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie,

z którą rozwiązano stosunek pracy lub stosunek służbowy z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy. W związku więc z tym, że mówi tylko o niewypłacalności pracodawcy to podlega jedynie badaniu kwestia tego, czy faktycznie rozwiązano stosunek pracy lub stosunek służbowy z powodu likwidacji lub niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, a te (Dz. U. z 2006r. Nr 158, poz. 1121 ze zm.) w swoim art. 3 ust. 1 pkt 4 stanowią m.in. że niewypłacalność pracodawcy zachodzi również wówczas, gdy oddalono wniosek ogłoszenie upadłości pracodawcy jeżeli jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania. Termin tymczasem wskazany w ust. 2 tego art. 3, że data niewypłacalności pracodawcy jest datą postanowienia sądu upadłościowego o oddaleniu wniosku o ogłoszeniu upadłości pracodawcy, jest terminem jedynie dla celów ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy. Z tą datą bowiem formalnie przysługiwać będą pracownikom roszczenia na podstawie tej właśnie ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy. Nie może natomiast ten termin odnosić się do celów ustalenia świadczenia przedemerytalnego. Wszakże trudno wymagać aby pracodawca w każdym przypadku rozwiązywał stosunek pracy z pracownikiem z powodu upadłości dopiero po wydaniu postanowienia przez Sąd o ogłoszeniu upadłości bądź oddaleniu wniosku tego dotyczącego, który to wniosek może być przez Sąd rozpoznawany niejednokrotnie dłuższy czas. Przecież jeżeli pracodawca nie ma majątku to nie może wypłacić wynagrodzenia pracownikom, a co za tym i idzie odprowadzić podatku i składek na ubezpieczenie społeczne. Nie rozwiązując więc stosunku pracy z pracownikami naraziłby się na jeszcze większe zobowiązania (długi).

Nie można zatem podzielić stanowiska organu rentowego, który w sprawie wykazuje też niekonsekwencję. Potwierdza to sprawa innego pracownika zlikwidowanej Spółki - (...), który złożył wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego i uzyskał je decyzją organu rentowego. W jego przypadku ZUS nie wykazywał żadnych okoliczności, które podnosił w sprawie niniejszej.

Mając zatem to wszystko na względzie, Sąd Okręgowy w Suwałkach na mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu się prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 21.02.2013r., gdyż z tą datą złożył drugi wniosek o to świadczenie, a nie z datą 03.12.2012r.

PW/mt